

Prindsen af Pontecorvo paa Koldinghuus.

Af O. Müller.

Under denne Overskrift findes i et nyligt udkommet Hefte af G. K. Hamiltons nordisk Tidsskrift for Politik, Ækonomie og Litteratur (Septbr.—Octbr. 1867) en i det danske Sprog affattet Meddelelse, der indeholder flere nye og meget romantiske Træk af den Nats Begivenheder, da Koldinghuus Slot gik op i Flammer. Der fortælles saaledes, at, da Prindsen af Pontecorvo, der som bekjendt ikke var afholdt af de spanske Soldater, kom hjem seent paa Dagen d. 29de Marts 1808, efterat have ladet de til Revue Kl. 10 Formiddag tilsagte Tropper vente længe paa sig i en stræng Kulde, herskede der blandt disse en uhyggelig og truende Stemning; at dette tildrog sig den paa Slottet boende danske Oberst Hviids og hans Kones Opmærksomhed, men uden at disse dog meente i den Anledning at kunne foretage Noget. Om Morgen Kl. 4½ vaagner Oberstinde Hviid, fortælles der endvidere, ved at see en Ildregn falde ned over Vinduet; hun vækker hele sin talrige Familie og iler derpaa til den Fløi, hvor Prindsen sover; ankommen til Døren, finder hun Vagten borte, men nogle spanske Officerer spærre hende Adgangen, og da hun ikke vil lade

sig afvise, holder man hende Sablen for Brystet med de Ord: «Ikke af Stedet, Madam, Prindsen sover og maa ikke vækkes». Hun iler nu bort i den Tanke, at Prindsens Liv afhænger af hendes Hurtighed og Aandsnærværelse; som nøie kjendt med de hemmelige Gange og Vindeltrapper i dette gamle Slot iler hun til et Kabinet, som er paa den modsatte Side af Prindsens Sovegemak; ved et stort Malerie er en hemmelig Fjeder, hun trykker paa Fjedren, Maleriet springer frem, hun staaer i Prindsens Værelse, lydløst nærmer hun sig Sengen for Intet at forraade for de udenfor staaende spanske Officerer — kort sagt, hun fører Prindsen gennem det brændende Slot, medens Røgen paa sine Steder er næsten uigjennemtrængelig og Flammerne slikke deres Klæder.

Indsenderen af disse Linier har det Brev liggende for sig, som Oberstinde Hviid samme Dag Branden havde fundet Sted, altsaa den 30te Marts, skrev til sin Mand, som dengang laae ved sit Regiment paa Sjælland og altsaa ikke var paa Slottet. I dette Brev beskrives, hvorledes Oberstinden, efterat Ilden var opkommen i den Floi, hvor Porten var, strax søgte at faae sine sex Børn reddede gennem Porten, hvilket ogsaa lykkedes, uagtet Ildgnister o. desl. dengang begyndte at regne ned; kort efter styrtede Porten sammen, saa at hun tilligemed en voxen Steddatter, der med hende var bleven tilbage for at redde Tøi og Bohave, hvilket ogsaa i stort Omfang lykkedes, maatte ud gennem et Vindue paa Slotsbakken. At hun skal have vækket Prindsen, end sige gjort det under saa interessante Omstændigheder som de ovenfor beskrevne, omtales ikke med et Ord. Naar nu hertil føies, at Oberstinde Hviid, som oftere omtalte denne Nats Begivenheder med dens

Enkeltheder for sine Børn, efterat de vare blevne voxne, af hvilke Børn Flere endnu leve, og fra hvem Indsenderen har Meddelelsen, ingensinde har fortalt en saadan Historie, men kun sagt, at hun, som var den første, der paa Slottet blev vækket (af Slottets Vægter), strax drog Omsorg for, at Prindsen vækkedes (altsaa ved Andre), — kan det ikke betvivles, at hiin interessante Historie er puur Opdigtelse, uagtet Beretteren forsikkrer, at han har den fra Oberstinden selv og »gjengiver den med tro Nøiagtighed».

Afdøde Overhofmarskal I. G. v. Levetzau, der af vor Regjering var ansat som kgl. Generalcommissair ved det franske Armeecorps, og som i denne Egenskab var tilstede paa Slottet, har fortalt*), at han hiin Nat var kommen ind i Prindsens Værelse — formodentlig for at vække ham — og at han da havde fundet Prindsen siddende opreist i Sengen og raabende ham imøde: *Qu'est ce qu'il-y-a? Les Anglais y sont ils?* Hvorpaa Levetzau svarede: *Le château est en feu.* Prindsen stod nu skyndsomt op, tog nogle Klæder paa sig, men fuldendte først sin Paaklædning paa Slotsbakken udenfor Porten. — Hiint Prindsens første Udbrud efter hans Opvaagnen er ret karakteristisk, naar det erindres, at den Reise, hvorfra han Eftermiddagen iforveien var kommen hjem, havde havt til Hensigt at finde passende Steder til Anlæg af Kystbatterier for at forhindre mulige Landgangsforsøg af Englænderne.

Efter denne Beretning var altsaa Prindsen vaagen, da Levetzau kom ind til ham, og, som det maa antages, opvaagnet

*) Nemlig til en af Oberst Hviids nulevende Døtre, fra hvem denne Meddelelse hidrører.

umiddelbart forinden, eller maaskee ved Levetzaus Indtrædelse. Det Sandsynligste er imidlertid, at Prindsen er bleven vækket ved den i Slottet begyndende Støi. — At der ved denne Leilighed har været nogen overhængende Fare for Prindsens Person, kan ikke antages. Ilden opkom i Portfløien, medens Prindsens Soveværelse var i den venstre Fløi, i Stueetagen; han kom ud gennem Slotsporten og vilde altsaa, om han end var bleven vækket noget senere, i al Fald have kunnet benytte samme Udvei som hine to Damer, gennem Vinduerne i underste Etage.

Imidlertid er der i Familien af Moderens Fortælling om Enkeltheder, der ei høre herhen, bevaret nogle Træk, der muligt have givet Anledning til hiin Fortælling om, at det havde været Hensigten hos Prindsens Omgivelse, ved denne Leilighed at faae Prindsen indebrændt. Den Første nemlig, som Oberstinde Hviid henvendte sig til for at faae Prindsen vækket (hvem denne var, erindres ikke), afviste hende med de Ord: *le prince dort*; og af andre til Prindsens Betjening henhørende Personer, som vare beskjæftigede med Indpakning og Bortslæbning af Kasser og Kister (der havde nemlig Aftenen iforveien været stort Officeerstaffel hos Prindsen), fik hun det Svar, at disse Ting først skulde bort. Ogsaa er det engang fortalt Frue Hviid, at Carl Johan ved en Leilighed har yttret, at en dansk Dame hiin Nat reddede hans Liv. Disse Data ere imidlertid for usikre til derpaa at støtte nogen Formodning om, at Prindsens Omgivelser skulde have haft en saadan Hensigt som den oven angivne. Kun saa meget er vist, at der i den Hviidske Familie existerer en levende Tradition om, at Prindsens Omgivelser ved hiin Leilighed viste en paa-faldende Ligegyldighed ved at faae ham vækket af Søvn.

Endeligen kan bemærkes, at de i den nævnte Familie opbevarede Erindringer ganske stemme med den almindelige Beretning om Aarsagen til Ildens Opkomst deri, at Ilden ikke var paasat, men opkommen ved den spanske Portvagts Uforsigtighed. Allerede forinden havde Spaniernes Uforsigtighed med Ild og Lys opvakt Frygt hos Slottets Beboere for, at en saadan Ulykke kunde indtræffe*).

*) I Pastor Fyhns »Efterretninger om Kjøbstaden Kolding«, Kjøbenhavn 1848, findes S. 33—34 en Beretning om Slottets Brand.